

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
1.5 Képzési szint	BA
1.6 Szak / Képesítés	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A hidegháború. Kultúra és stratégiai politikák HLM4501						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Toth Szilárd egyetemi docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Fodor Janos tanarseged						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	5	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	DD

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	5	melyből: 3.2 előadás	3	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	182	melyből: 3.5 előadás	42	3.6 szeminárium/labor	42
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					16
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					12
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	56 konv.				
3.8 A félév össz-óraszama	84 fiz./182 konv.				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A társadalomtudományok kutatási eszközeinek az alkalmazása • Egy kutatási terve megtervezése és megvalósítása • Adatgyűjtési képesség • Elemzési képesség
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportmunka • Kritikai gondolkodás kialakítása • Beszédkészség kifejlesztése • Elemző- és szintetizáló készség • Számítógépes kompetenciák

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Ez előadás célja elemezni a hidegháborút és következményeit a kultúra és a stratégiai politikák terén. A hidegháború, egy olyan periódus, amelynek komoly kihatása volt a nemzetközi kapcsolatok alakulására, de a két szuperhatalom és a két szembenálló katonai és politikai csoportosulás fegyverkezési és védelmi stratégiáira, nagy hatással volt a két szemben álló fél kulturális fejlődésére is. E kulturális és biztonságpolitikai stratégiák alapos elemzése rendkívül fontos a nemzetközi kapcsolatos diákok számára, mivel a hidegháború korszaka felét teszi ki a XX. századnak, egy nagyon feszült fél évszázad a nemzetközi kapcsolatok szempontjából és amelynek komoly kihatása volt a hidegháború utáni periódusra is.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy sajátos célkitűzései közé tartozik olyan jelenségek elemzése, mint a zsdanovizmus, mccarthyizmus vagy a kulturális forradalom, amelyek ismerete feltétlenül szükséges a két szemben álló fél közötti ideológiai konfliktus megértésére.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető előadás: A hidegháború fogalom meghatározása. Bibliográfiai áttekintés.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
2. A hidegháború kezdete. A Truman-doktrína és a bipoláris világ születése.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
3. A zsdanovizmus, a Szovjetunió egy új kulturáliskorszaka.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
4. A berlini válságok.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
5. A koreai háború.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
6. Paranója az Amerikai Egyesült Államokban: a mccarthyizmus.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
7. Váltás a Szovjetunió élén: Nikita Hruscsov felemelkedése.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
8. A kubai rakétaválság és következményei.	Előadás, szemléltetés,	

	megbeszélés, problematizálás	
9. <i>A Nagy Kínai Kulturális Forradalom.</i>	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
10. <i>A prágai tavasz és következményei.</i>	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
11. A Helszinki-záróokmány és következményei.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
12. Döntő változások a Szovjetunió politikai elitjében: Gorbacsiov hatalomra jutása és ennek következményei a nemzetközi politikában.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
13. Az európai kommunista rendszerek bukása. Az Amerikai Egyesült Államok és a NATO biztonsági stratégiáinak az átformálódása.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
14. A hidegháború utáni nemzetközi élet és a kollektív biztonság problémája.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
Könyvészet		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Toth Szilárd, A koreai háború a romániai magyar kommunista sajtópropaganda tükrében, Cluj-Napoca, 2005. 2. Toth Szilárd, Nemzetközi intézmények és szervezetek, Cluj-Napoca, 2012. 3. Toth Szilárd, Karikatúrák és sajtópropaganda a hidegháború alatt. A koreai háború megjelenítése a korabeli romániai magyar nyelvű kommunista sajtóban, In: Ablakok a múltba, 2012, p. 306-326. 4. Buzan, Barry, Regions and powers, Cambridge, 2003. 5. Chomsky, Noam, Hegemonie sau supraviețuire: America în căutarea dominației globale, București, 2003. 6. Fontaine, André, Istoria războiului rece de la Revoluția din Octombrie la războiul din Coreea: 1917-1950, București, 1991. 7. Duroselle, Jean-Baptiste, Istoria relațiilor internaționale, vol. II., București, 2006. 8. Gaddis, John Lewis, The long peace : inquiries into the history of the Cold War, New York-Oxford, 1989. 9. Gaddis, John Lewis, The United States and the end of the Cold War : implications, reconsiderations, provocations, New York, 1992. 10. Gârz, Florian, NATO: globalizare sau dispariție: de la războiul rece la pacea pierdută, București, 1995. 11. LaFeber, Walter, America, Russia and the Cold War, 1945-1992, New York, 1993. 12. McCauley, Martin, Rusia, America și războiul rece, 1949-1991, Iași, 1999. 13. Târău, Liviu, Între Washington și Moscova: politicile de securitate națională ale SUA și URSS și impactul lor asupra României: 1945-1965, Cluj-Napoca, 2005. 		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Fogalmak tisztázása: a hidegháború, a hidegháború korszakai.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
2. A hidegháború kezdete. A Truman-doktrína és a bipoláris világszületése.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Truman-doktrína, Marshall-terv, Churchill szerepe
3. <i>A zsdanovizmus és a mccarthyizmus.</i>	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: <i>zsdanovizmus,</i> <i>mccarthyizmus</i>
4. A propaganda szerepe a hidegháborúban: a kommunista sajtó elemzése	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Az Amerikai Egyesült Államok megjelenítése, Tito a kommunista sajtó hasábjain, A koreai háború a sajtópropaganda tükrében
5. A propaganda szerepe a hidegháborúban: az amerikai sajtó elemzése	Előadás, szemléltetés, megbeszélés,	Szemináriumi dolgozatok: A Szovjetunió megjelenítése

	problematizálás	
6. A propaganda megjelenése a szovjet és az amerikai filmekben és rajzfilmekben	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: szovjet rajzfilmek, amerikai rajzfilmek, amerikai filmek
7. A propaganda szerepe a hidegháborúban: a rádió mint propagandaeszköz.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Szabad Európa Rádió, Amerika Hangja
8. Fegyverkezési hajsza a hidegháború idején	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Az atom- és a hidrogénbomba kifejlesztése, A ballisztikus rakéták és az űrkutatás, Atomtengeralattjárók és stratégiai bombázók
9. A hidegháború válságai: a koreai háború, az indokínai háború, a vietnámi háború	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: a koreai háború, az indokínai háború, a vietnámi háború
10. A hidegháború válságai: az 1956-os ikerválság, a kubai rakétaválság, az afganisztáni háború	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: az 1956-os ikerválság, a kubai rakétaválság, az afganisztáni háború
11. Doktrínák a hidegháború idején	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Truman-doktrína, Eisenhower-doktrína, Dominóelmélet, Békés egymás mellett élés, Brezsnyev-doktrína
12. Gorbacsiov hatalomra jutása és ennek következményei a nemzetközi politikában.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: glasztnosztjy és peresztrojka, nukleáris fegyverkorlátozás
13. Az európai kommunista rendszerek bukása.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Románia, Magyarország, Német Demokratikus Köztársaság, Csehszlovákia
14. A hidegháború utáni nemzetközi élet és a kollektív biztonság problémája.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	

Könyvészet

1. Toth Szilárd, A koreai háború a romániai magyar kommunista sajtópropaganda tükrében, Cluj-Napoca, 2005.
2. Toth Szilárd, Nemzetközi intézmények és szervezetek, Cluj-Napoca, 2012.
3. Toth Szilárd, Karikatúrák és sajtópropaganda a hidegháború alatt. A koreai háború megjelenítése a korabeli romániai magyar nyelvű kommunista sajtóban, In: Ablakok a múltba, 2012, p. 306-326.
4. Buzan, Barry, Regions and powers, Cambridge, 2003.
5. Chomsky, Noam, Hegemonie sau supraviețuire: America în căutarea dominației globale, București, 2003.
6. Fontaine, André, Istoria războiului rece de la Revoluția din Octombrie la războiul din Coreea: 1917-1950, București, 1991.
7. Duroselle, Jean-Baptiste, Istoria relațiilor internaționale, vol. II., București, 2006.
8. Gaddis, John Lewis, The long peace: inquiries into the history of the Cold War, New York-Oxford, 1989.
9. LaFeber, Walter, America, Russia and the Cold War, 1945-1992, New York, 1993.
10. McCauley, Martin, Rusia, America și războiul rece, 1949-1991, Iași, 1999.
11. Târău, Liviu, Între Washington și Moscova: politicile de securitate națională ale SUA și URSS și impactul lor asupra României: 1945-1965, Cluj-Napoca, 2005.

12. Gaddis, John Lewis, The United States and the end of the Cold War : implications, reconsiderations, provocations, New York, 1992. (Az Európai Tanulmányok Kar Könyvtára)
13. Gârz, Florian, NATO: globalizare sau dispariție: de la războiul rece la pacea pierdută, București, 1995. (A JogiKarKönyvtára)
14. Loth, Wilfried, Împărțirea lumii: istoria războiului rece: 1941-1955, București, 1997. (Központi Egyetemi Könyvtár)
15. Parish, Thomas, Enciclopedia războiului rece, București, 2002. évész Béla, Manipulációs technikák a hidegháború korai időszakában (Magyarország és a Szabad Európa Rádió 1950-1956), <http://mek.oszk.hu/01900/01988/01988.htm>

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy eleget tesz a következő elvárásoknak:

- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag, a fogalmak és a bibliográfia ismerete	Vizsga	50 %
10.5 Szeminárium / Labor	Legalább egy szemináriumi dolgozat bemutatása	Fogalmak helyes használata, szemléletesség (powerpoint), vitakészség	25% (2 dolgozat esetében 50%)
	Szemináriumi tevékenység, konstruktív vita	Fogalmak helyes használata, vitakészség	25%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Szemináriumi jelenlét legalább 75 % • Átmenő jegy (5) elérése minden felmérési kategóriánál. 			

Kitöltés dátuma

2020. 03. 27.

Előadás felelőse

Dr. Toth Szilard

Szeminárium felelőse

Dr. Fodor Janos

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020. 03.31.

Intézetigazgató

Dr. Nagy Róbert Miklós

